

บทที่ ๖ หนักนักก็วาง...แล้วจะเบา

หลังจากเรียนจบปริญญาตรี ก่อนจะไปเรียนต่อปริญญาโท ฉันได้เข้าทำงานในบริษัทใหญ่แห่งหนึ่ง ตลอดเวลาที่ทำงานที่นั่น ฉันได้รับคำชมมากมาย เคยได้รับจดหมายชมเชยจากบริษัทหลายครั้งว่าเป็นพนักงานที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพการทำงานสูง เจ้านายทุกคนก็รัก ฉันคิดว่าฉันประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานแล้ว ฉันภูมิใจในตัวเองและยิ่งทุ่มเทให้กับงานอย่างมากขึ้นแต่ละวัน เมื่อกลับถึงบ้านค่าๆมีดๆก็ยังไม่หยุดคิด หยุดบ่นถึงเรื่องงาน เรื่องเพื่อนร่วมงานคนโน้นถูกค่าคนนี้ ให้พ่อแม่ฟังต่ออีกไม่เว้นแต่ละวัน บางวันพ่อจี้เกียจฟัง ก็ว่าฉันนั้นไม่ฉลาดเลยที่เป็นแบบนี้ แต่ฉันก็ไม่เข้าใจที่พ่อพูด ยังบ่นให้แม่ฟังต่อไป นับวันฉันจะชอบหาข้อบกพร่องของคนอื่นมากขึ้น และจี้ราคาญ ใครทำอะไรก็ไม่ถูกใจไปหมด หาข้อติได้แทบทุกเรื่องในช่วงนั้น ทำให้ฉันหงุดหงิดได้ตลอดทั้งวันเลยทีเดียว

เมื่อเริ่มน้อมเป็น ได้เห็นคนจี้หงุดหงิดหลายคนรอบข้าง เห็นว่าเราก็ก็น่าเหมือนเขา จี้หงุดหงิดง่าย อารมณ์เสียบ่อย เวลาอารมณ์ไม่ดีหันหน้าตาที่ขี้ขี้ พูดเสียงแข็งๆไม่น่าฟัง บางทีก็บ่นออกมา เป็นที่น่ารำคาญกับคนรอบข้าง ฉันเองก็ยังไม่ชอบอยู่ใกล้คนแบบนี้เลย เห็นข้อเสียของตัวเองแบบนี้จึงพยายามแก้ไข

วันหนึ่งระหว่างที่เดินไปสวนสาธารณะใกล้บ้าน ก็คิดไปด้วยว่า ฉันกลายเป็นคนจี้หงุดหงิดตั้งแต่เมื่อไหร่กัน นึกย้อนไป ตอนเด็กๆ ฉันเป็นเด็กอารมณ์ดีร่าเริง ยังไม่มีนิสัยจี้หงุดหงิด เอาแต่วิ่งเล่นสนุก เล่นกับคนโน้นที คนนี้ที ฉันก็คิดว่า ‘เอ....ตอนเด็กๆเราคิดต่างจากตอนโตยังไงนะ อะไรทำให้เราเริ่มเป็นแบบนี้’

ฉันนึกย้อนต่อไป เหมือนย้อนดูหนังที่ฉันเล่นเอง นึกไปถึงตอนทำงานกลุ่มกับเพื่อนที่มหาวิทยาลัย ก่อนจะจบปริญญาตรี ฉันเคยต่อว่าเพื่อนในกลุ่มว่าเขาไม่ตั้งใจทำงานทำให้งานของเขาออกมาไม่ดีพอ ฉันคิดว่าฉันทำได้ดีกว่า ฉันเลยต้องเป็นคนทำซะเอง ส่วนเพื่อนก็ไม่พอใจฉันและไม่อยากจะทำงานต่อ ฉันมักจะต่อว่าคนอื่นแรงๆเมื่อเขาทำอะไรไม่ถูกใจฉันหรือทำไม่ได้ตามมาตรฐานที่ฉันตั้งไว้

เมื่อเรียนจบด้วยคะแนนที่นับว่าดีทีเดียว ดิกริความไม่พอใจคนอื่นยิ่งเพิ่มสูงขึ้น มีคนบอกฉันหลายคนว่าฉันเป็นคนมั่นใจในตัวเองมากแต่ฉันไม่เห็นว่เสียหายตรงไหน ช่วงที่เข้าทำงานใหม่ๆ มีพี่ที่ทำงานมาขอให้ฉันอธิบายรายละเอียดขั้นตอนผลิตผลิตภัณฑ์ของบริษัทให้เขาฟัง อธิบายเท่าไรเขาก็ไม่เข้าใจ จนฉันรำคาญและคิดว่าเพราะเขาไม่ตั้งใจจึงไม่เข้าใจอยู่อย่างนั้น ฉันเลยบอกเขาไปว่า วันหลังให้เอาสมองมาด้วยแล้วค่อยมาถามใหม่แล้วกัน เขาโกรธฉันมาก แต่ฉันก็ยังไม่รู้ว่าตัวเองพูดอะไรออกไป และยังไม่หยุดนิสัยแบบนี้ เหตุการณ์ที่สะอิดใจที่สุดคือ ฉันเป็นพนักงานหจกหจกหจกแม่กระทั่งเด็กปั๊ม ว่าเขาเติมน้ำมันได้ไม่เข้าท่า แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไรกับตัวเองในตอนนั้น

ฉันเห็นถึงความหนักใจตัวเองแต่ละครั้งที่หจกหจก เพราะไม่ได้ตั้งใจจากการกระทำของคนอื่น

ขณะที่ย้อนนึกถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา ใจก็นึกถึงคำพูดที่ได้ยินเมื่อวันก่อนว่า “กระเป๋าหนักก็วางสิ” น้ำคนหนึ่งพูดกับเพื่อนที่ไม่ยอมวางกระเป๋าถือใบใหญ่ แต่บ่นว่าหนัก เมื่อเขาวางกระเป๋าลงตามที่เพื่อนแนะนำ ก็พูดว่า “เออจริงนอะ..พอวางแล้วก็เบาจริงๆ”

ใจก็นึกต่อว่า ‘แล้วที่เราหนักล่ะ เราถืออะไรอยู่นะ’ ทันใดนั้นก็เห็นภาพตัวเองถือไม้บรรทัดอันใหญ่มาก ที่คอยเที่ยววัดคนนั้นคนนี้ตลอดเวลา ‘เออเนะก็มันทั้งใหญ่และหนัก ไม่ถือแล้ววางดีกว่า’ พอใจยอมวางรู้สึกเบาทันทีจริงๆ เช็ดแล้วไม่หลงแบกไม้บรรทัดในใจอันใหญ่ให้หนักอีกต่อไป

‘...แล้วที่เคยคิดคนอื่นเขา ...แล้วฉันล่ะเคยทำอะไรผิดพลาดบ้างมั๊ย’ ย้อนนึกดูตัวเองยกตัวอย่าง เวลาสอบ เขาให้ทำข้อสอบให้ถูก ฉันไม่เคยทำถูกหมดสักที เพราะสะเพร่าและเดินเลอะเวลาขับรถ บางทีก็หลงทาง ไปซื้อของ พอกลับถึงบ้าน ไม่มีของซะแล้วเพราะลืมไว้ที่ร้าน นัดหมายกับเพื่อน บางครั้งก็ไปไม่ทัน บางครั้งก็ลืมสนิทจนผิคนัด แม่ฝากชื่อของ บางครั้งก็ซื้อมาผิด เป็นต้น ฉันเองก็ไม่ต่างจากคนที่ฉันเคยติหรือ เพราะก็เคยทำผิด ทำพลาด ทำให้ไม่ถูกใจใครหลายๆคนเช่นกัน แต่เวลาที่พลาดเอง มักจะไม่ถือสาตัวเอง คิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยๆบ้าง ธรรมดาบ้าง แต่ถ้าเป็นคน

อื่นพลาดยอมไม่ได้ คุณความไม่เป็นธรรมของตัวเราซิ เมื่อเห็นว่าตัวฉันเองก็เคยพลาด ทำให้เข้าใจ
ผู้อื่นว่าเวลาเขาพลาดเขาก็ผิด ก็รู้สึกไม่ต่างจากเราหรอก

TIP: “ ที่ใจยอมวางได้เป็นเพราะใจได้เห็นหลักฐานเพียงพอ ได้เห็นทุกข์ โทษ ภัยของ
การเที่ยวเอาใจตัวเองไปวัดผู้อื่น ทุกข์คือความหงุดหงิด ขี้รำคาญ ความหนักที่
เกิดขึ้นในใจเมื่อต้องการให้ทุกอย่างเป็นอย่างใจคิดซึ่งไม่มีทางเป็นไปได้ โทษคือ
เมื่อเราไม่ได้ตั้งใจการแสดงออกทางกริยาจากที่ไม่เหมาะสมสามารถสร้างเวร
สร้างกรรมต่อไปได้ ภัยคือปฏิกิริยาโต้ตอบที่ผู้อื่นอาจกระทำต่อเราจากการที่เรา
แสดงกริยาจากที่ไม่เหมาะสมต่อเขาก่อน ”

ฉันเคยซื้อของแต่กลับลืมของทิ้งไว้ที่ร้าน จึงโดนแม่ดู ฉันก็เสียใจเพราะไม่ได้ตั้งใจพลาด
ทำให้เห็นใจผู้คนที่ฉันเคยว่าเคยพูดจาแย่ด้วยจริงๆ และเมื่อจะวิพากวิจารณ์ใครอีกก็ต้อง
ระมัดระวังคำพูดเพราะเห็นใจเขากับใจฉันไม่ต่างกัน ไม่ลืมที่จะคิดก่อนพูดว่า ถ้ามีคนมาพูดแบบ
เดียวกับที่เรา กำลังจะพูดออกไปเราจะรู้สึกอย่างไร ถ้าเราไม่ชอบ ผู้อื่นก็ไม่ชอบเช่นเดียวกัน

TIP: “ การน้อมเป็นก็เป็นอย่างนี้ ยิ่งน้อมเก่งเท่าไร ยิ่งทำให้เห็นว่าฉันและเขา
ไม่ต่างกัน เราไม่ชอบอะไร เขาก็ไม่ชอบเช่นกัน เห็นใจกัน เห็นใจตัวเอง
และเห็นใจผู้อื่น แต่ถ้าน้อมแล้วพิจารณาแล้วยังเห็นว่าตัวเรดีกว่าเขา หรือ
ยังเข้าข้างตัวเองอยู่ ก็ให้หาหลักฐานความเป็นจริงให้ใจได้เห็นต่อไปนะ
คะ เมื่อหลักฐานเพียงพอ ใจจะยอมรับความจริงทั้งหมดเอง ”